

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan vi gennem en koordineret planlægning opfylder de behov vi har på de socialfaglige områder; dvs. varme hænder indenfor pædagogområdet, hos sygeplejen og i psykiatrien.

(Medlem af Inatsisartut, Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet)

Naalakkersuisut takker for dette relevante forslag til forespørgselsdebat.

Forslaget fremhæver en vigtig udfordring for udviklingen af vores samfund. Manglen på kvalificeret personale betyder, at vores medborgere – voksne, unge og børn – ikke altid i dag får den støtte og vejledning, der er behov for.

For Naalakkersuisut er uddannelse også vigtig.

Selvom uddannelsesniveaet i befolkningen fortsat er lavt og mere end halvdelen af de 25-64 årige har grundskolen som højst fuldførte uddannelse i 2018, er der en tydelig positiv bevægelse mod et højere uddannelsesniveau. I perioden fra 2002 til 2018 er andelen af befolkningen med en kompetencegivende uddannelse steget med næsten en tredjedel, og andelen med gymnasial uddannelse i samme periode blevet fordoblet.

Mange unge udtrykker også ønske om en anden fremtid end deres forældre. Det ses fx i dokumentarserien ”De unge grønlandere: Fremtidsdrømme”. De ønsker et samfund, hvor der er muligheder for uddannelse og arbejde. Vi skal bygge videre på, at unge ønsker at uddanne sig og uddanne sig til at arbejde.

Vi skal her også se på, hvordan vi tidligt i vores børns liv bedre kan forberede dem på krav i deres fremtidige uddannelser. Fælles for uddannelserne inden for fx social- og sundhedsområdet er, at man skal have færdigheder. Disse færdigheder skal opbygges allerede i folkeskolen.

Som led i at styrke de ”varme hænder” i omsorgssektoren bredt, har vi iværksat strategi- og handleplaner for personale inden for både dag- og døgninstitutionsområdet.

Initiativet er blevet del af en bredere og større tværdepartemental uddannelsesindsats på det sociale område, der skal sikre et bredt og koordineret kompetenceløft af personalet inden for hele omsorgssektoren.

I den forbindelse blev der sidste år gennemført en omfattende kortlægning af uddannelsessystemet på det pædagogiske, sundheds- og social faglige område og af personaleressourcer i kommuner og selvstyrets institutioner. Anbefalingerne er, at der bl.a. skabes et mere sammenhængende uddannelsessystem, udbydes flere decentrale uddannelser på forskellige niveauer, laves modulopbyggede specialiseringer og adgangsgivende kurser og igangsættes realkompetencevurderingsforløb.

Vi er i gang. I år prioriteres uddannelsesevalueringer, en kursusportal og et koordineringsforum for igangsættelse af uddannelsesinitiativer på det sociale område. Der arbejdes også med realkompetencevurderingsforløb og nye studieordninger for modulopbyggede specialiseringer på alle uddannelsesniveauer.

I arbejdsmarkedsregi tilbydes PKU kurser, som opkvalificerer ufaglærte i arbejde og ledige. Der udbydes kurser efter behov. I år tilbydes bl.a. støttepersonkursus, kurser rettet mod pædagogmedhjælpere i daginstitutioner og personale der arbejder med 13-19-årige og sundhedshjælperuddannelse med realkompetencevurdering.

Uddannelse er en del af løsningen, men ikke hele løsningen. I vores land med store geografiske afstande, hvor behovet ikke nødvendigvis er dér, hvor de "varme hænder" bor, eller hvor nyuddannede ikke per automatik flytter tilbage for at løse deres hjemstavnns behov, skal der mere og andet til.

Vi skal arbejde på at skabe god ledelse og godt arbejdsmiljø lokalt. Og vi skal prioritere faglig støtte, kompetenceudvikling og opkvalificering. Det ved vi, både tiltrækker nye medarbejdere og fastholder nuværende medarbejdere, der får opbakning til deres arbejde frem for at brænde ud alene.

På eksempelvis socialområdet arbejder vi systematisk og proaktivt netop med dette i strategier og større programmer. Det sker i et tæt, koordineret samarbejde med kommunerne, der kender de lokale behov og vilkår.

I forbindelse med Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats over for udsatte børn og unge i Grønland opkvalificerer vi både faglærte og ufaglærte medarbejdere. I indsatsen skaber vi bedre og større adgang for kommunerne til kompetenceudvikling til deres medarbejdere. Og vi arbejder på at øge den socialfaglige støtte til medarbejdere og ledere i deres arbejde både i form af nye vejledningsmaterialer, sidemandsoplæring, kurser og midlertidig bistand til at få behandlet ophobede sagsbunker.

På døgninstitutionsområdet er der igangsat et arbejde med en 10 års strategi. Her vil der være fokus på flere forhold, som kan understøtte, at den enkelte medarbejder sikres en faglig udvikling.

National handlingsplan mod forældres omsorgssvigt af børn 2020-2030, Meeqqat 0-18 og Tidlig indsats har også fokus på at understøtte og styrke medarbejderne, der møder og arbejder med de udsatte familier, børn og unge.

Samlet set er det hensigten, at bl.a. kommunale sagsbehandlere, dag- og døgninstitutionspersonale og ledere bliver bedre klædt på til deres arbejde, men også at trivselen bliver højnet ved at få opbakning i sit arbejde og at kunne udvikle sig.

Sådanne systematiske og flersporede indsatser kan udbredes til andre områder, hvor der mangler varme hænder. Traditionel uddannelse kan ikke stå alene.

På vegne af Naalakkersuisut ser jeg frem til en spændende debat om varme hænder og nye input til det arbejde, der allerede foregår, bl.a. på børn- og ungeområdet, på handicapområdet og i socialpsykiatrien.